

Bruksela, dnia 11.4.2016 r.
COM(2016) 213 final

2012/0010 (COD)

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

stanowiska Rady w sprawie przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, wykrywania ich, ścigania lub wykonywania kar kryminalnych oraz w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającej decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

na podstawie art. 294 ust. 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

dotyczący

stanowiska Rady w sprawie przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, wykrywania ich, ścigania lub wykonywania kar kryminalnych oraz w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającej decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW

1. PRZEBIEG PROCEDURY

Data przekazania wniosku Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (dokument COM(2012) 10 final – 2012/0010 COD): 25 stycznia 2012 r.

Data uchwalenia stanowiska Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu: 12 marca 2014 r.

Data przekazania zmienionego wniosku: nie dotyczy

Data przyjęcia stanowiska Rady: 8 kwietnia 2016 r.

2. PRZEDMIOT WNIOSKU KOMISJI

Dyrektywa o ochronie danych na potrzeby policji i organów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych stanowi część zaproponowanego przez Komisję pakietu regulacji wprowadzających reformę ochrony danych, w którego skład wchodzi również ogólne rozporządzenie o ochronie danych.

Pakiet ten ma na celu stworzenie nowoczesnych, solidnych, spójnych i kompleksowych ram ochrony danych w Unii Europejskiej. Przyniesie on korzyści osobom fizycznym poprzez wzmocnienie ich praw podstawowych i wolności w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz zwiększenie ich zaufania do środowiska cyfrowego.

Decyzja ramowa Rady 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych ma zastosowanie w obszarze współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych i współpracy policyjnej, przy czym współpraca ta była już prowadzona przed wejściem w życie traktatu lizbońskiego. Ponieważ jest to decyzja ramowa, do 30 listopada 2014 r. Komisji nie przysługiwały uprawnienia do egzekwowania przepisów decyzji, co przyczyniło się do jej niejednolitego wdrożenia. Ponadto zakres decyzji ramowej jest ograniczony do przetwarzania danych o charakterze transgranicznym. Oznacza to, że

przetwarzanie danych osobowych, które nie były przedmiotem wymiany informacji między państwami członkowskimi, nie jest obecnie objęte przepisami UE dotyczącymi takiego przetwarzania i zapewniającymi ochronę praw podstawowych w zakresie ochrony danych. W niektórych przypadkach stwarza to również praktyczne trudności dla policji i innych organów, dla których może nie być oczywiste, czy przetwarzanie danych ma mieć charakter czysto krajowy czy transgraniczny; organom tym może być również trudno przewidzieć, czy dane „krajowe” mogą stać się później przedmiotem wymiany transgranicznej.

Zapewnienie spójnego, wysokiego poziomu ochrony danych osobowych osób fizycznych oraz ułatwienie wymiany danych osobowych między właściwymi organami państw członkowskich ma zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania skutecznej współpracy policyjnej i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych. W tym celu konieczne jest zapewnienie we wszystkich państwach członkowskich równorzędnego poziomu ochrony praw i wolności osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych przez właściwe organy na potrzeby zapobiegania przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, wykrywania ich lub ścigania i w celu wykonywania kar kryminalnych. Aby ochrona danych osobowych w Unii była skuteczna, należy wzmocnić prawa osób, których dane dotyczą, oraz obowiązki podmiotów przetwarzających dane osobowe, ale też zapewnić równorzędne uprawnienia do monitorowania i zapewnienia zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych w państwach członkowskich.

Dyrektywa umożliwi organom ścigania i organom wymiaru sprawiedliwości prowadzenie szybszej i skuteczniejszej współpracy. Dyrektywa sprzyja budowaniu zaufania i zapewnia pewność prawną.

3. UWAGI DOTYCZĄCE STANOWISKA RADY

Stanowisko Rady odzwierciedla porozumienie polityczne osiągnięte przez Parlament Europejski i Radę w dniu 15 grudnia 2015 r. w ramach nieformalnych rozmów trójstronnych, które zostało następnie zatwierdzone przez Radę w dniu 8 kwietnia 2016 r.

Komisja popiera to porozumienie, ponieważ jest ono zgodne z celami przedstawionego przez nią wniosku.

W porozumieniu zachowano ogólny cel, jakim jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony danych osobowych w dziedzinie współpracy policyjnej i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, oraz ułatwienie wymiany danych osobowych między organami policyjnymi i wymiarami sprawiedliwości państw członkowskich poprzez zastosowanie zharmonizowanych przepisów także do operacji przetwarzania danych na szczeblu krajowym. W porozumieniu utrzymano ogólne zasady ochrony danych w ramach współpracy policyjnej i wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych przy jednoczesnym poszanowaniu szczególnego charakteru tych dziedzin.

Porozumienie określa zakres przedmiotowy zastosowania tej dyrektywy poprzez doprecyzowanie, że cele zapobiegania przestępstwom, ich ścigania, wykrywania lub karania albo wykonywania kar kryminalnych obejmują „ochronę przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobieganie takim zagrożeniom”. Porozumienie obejmuje również niektóre podmioty prawa prywatnego uznawane za „właściwe organy”, ale takie rozwiązanie jest ściśle ograniczone do podmiotów, którym na podstawie prawa krajowego powierzono wykonywanie władzy publicznej lub uprawnień publicznych na potrzeby dyrektywy. Ze względu na praktykę w państwach członkowskich polegającą na zlecaniu sektorowi prywatnemu niektórych określonych działań wcześniej prowadzonych wyłącznie przez państwo (np. prowadzenie zakładów karnych przez podmioty prawa prywatnego) takie

rozwiązanie wprowadza pewien stopień elastyczności do dyrektywy, tym samym umożliwiając dostosowywanie jej do zmieniających się okoliczności.

Porozumienie przewiduje ponadto minimalne zharmonizowane kryteria i warunki ewentualnych ograniczeń stosowania przepisów ogólnych. Dotyczy to w szczególności praw osób fizycznych do bycia poinformowanymi, kiedy policja i organy wymiaru sprawiedliwości przetwarzają ich dane lub uzyskują do nich dostęp. Takie ograniczenia są niezbędne w celu zagwarantowania skuteczności zapobiegania przestępstwom, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie, ich wykrywania i ścigania. Wprowadza się również przepisy szczegółowe uwzględniające szczególny charakter działań związanych z egzekwowaniem prawa, w tym rozróżnienie kategorii osób, których dane dotyczą (takie jak świadkowie i podejrzani), a prawa tych osób mogą się różnić.

Porozumienie wzmacnia podejście oparte na ocenie ryzyka poprzez wprowadzenie nowego obowiązku administratora polegającego na przeprowadzeniu – w określonych okolicznościach – oceny skutków dla ochrony danych przy jednoczesnym zachowaniu obowiązków dotyczących ochrony danych w fazie projektowania oraz jako wariantu domyślnego oraz dotyczących wyznaczenia inspektora ochrony danych.

Porozumienie określa zasady regulujące przekazywanie danych na poziomie międzynarodowym państwom trzecim przez organy uznane za właściwe do celów niniejszej dyrektywy do właściwych organów w państwach trzecich, przewidując jednocześnie możliwość przekazywania danych podmiotom prawa prywatnego, z zastrzeżeniem szeregu szczególnych warunków.

4. PODSUMOWANIE

Komisja popiera wyniki negocjacji międzyinstytucjonalnych i może zatem przyjąć stanowisko Rady w pierwszym czytaniu.